

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Територіальне управління Державного бюро розслідувань,
розташоване у місті Києві

6-р Лесі Українки, 26, м. Київ, 01133, тел. (044) 339 51 35
поштова адреса для листування: вул. Олени Теліги, 8, м. Київ, 04112
e-mail: info@kv.dbr.gov.ua, web: www.dbr.gov.ua, ідентифікаційний код 42332040

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення

місто Київ

«29» липня 2022 року

Старший слідчий Третього слідчого відділу Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Києві майор Державного бюро розслідувань Ящук Тарас Миколайович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 42022100000000179 від 09.05.2022, за ознаками злочинів, передбачених ч.ч. 5, 7 ст. 111-1, ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 109 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину, керуючись вимогами ст. ст. 36, 40, 42, 276-278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Ертману Володимиру Миколайовичу,
03.10.2000 року народження,
громадянину України, уродженцю
с. Приморське Новоазовського району
Донецької області, проживаючому за
адресою: Донецька область,
Приазовський район. с. Приморське,
вул. раніше не
судимому,-

про підозру у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Встановлено, що 24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26.06.1945, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН увійшли Союз Радянських Соціалістичних Республік (правонаступником якого з 1991 року є російська федерація), Українська Радянська Соціалістична Республіка (правонаступницею якої з 1991 року є Україна) та ще 49 держав-засновниць, а згодом до вказаної міжнародної організації прийняті інші держави світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН всі члени ООН утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування проти територіальної недоторканості або політичної незалежності будь-якої держави.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 21.12.1965 «Про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав, про убезпечення їх незалежності і суверенітету» закріплено, що держави не мають права втручатися прямо чи опосередковано з якої б то не було причини у внутрішні та зовнішні справи іншої держави.

Кожна держава має невід'ємне право обирати свою політичну, економічну, соціальну та культурну систему без втручання в будь-якій формі з боку будь-якої іншої держави.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 «Про неприпустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держав» закріплено, що держави не мають права здійснювати інтервенцію або втручання в будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні чи зовнішні справи інших держав.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 24.10.1970 «Про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН» закріплено принцип, згідно з яким держави утримуються в своїх міжнародних відносинах від силових погроз або застосування сили, як проти територіальної цілісності або політичної незалежності будь-якої держави так і будь-яким іншим чином несумісним з цілями ООН. Така загроза силою або її застосування є порушенням міжнародного права і Статут ООН.

Кожна держава зобов'язана утримуватися від загрози силою або її застосування з метою порушення існуючих міжнародних кордонів іншої держави або у якості засобу вирішення міжнародних суперечок, в тому числі територіальних суперечок, і питань, що стосуються державних кордонів.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України.

Згідно з указаним документом територія України є неподільною та недоторканою. Незалежність України визнано значною кількістю держав світу, у тому числі 05.12.1991 російською федерацією.

31.05.1997 відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заключним актом Ради з безпеки та співробітництва в Європі укладено Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 № 13/98-ВР та Федеральним Законом російської федерації від 02.03.1999 № 42-ФЗ).

Відповідно до ст.ст. 2-3 зазначеного Договору російська федерація зобов'язалась поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих кордонів між Україною та російською федерацією та розбудову відносин на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, незастосування сили або загрози силою, невтручання у внутрішні справи.

Статтями 1-3, 6 Конституції України встановлено - Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава; Суверенітет України поширюється на всю її територію; Україна є унітарною державою; Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою; Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність; Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову; Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно зі статтями 17, 19, 65, 68 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу; На території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом; На території України не допускається розташування іноземних військових баз; Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України; Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей; Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

При цьому, ст. 69 Конституції України визначено, що народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. Відповідно до ст. 71 Конституції України вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Виборцям гарантується вільне волевиявлення.

Водночас, ст. 73 Конституції України передбачено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішується питання про зміну території України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-

територіального устрою України входять: Автономна Республіка Крим, області, зокрема Донецька область, а також райони, міста, райони в містах, селища і села.

Згідно Постанови Верховної Ради України від 27.01.2015 № 129-VIII російську федерацію визнано державою-агресором.

Відповідно до Заяви Верховної Ради України «Про відсіч збройній агресії російської федерації та подолання її наслідків», схваленої постановою Верховної Ради України від 21.04.2015 № 337-VIII, у квітні 2014 року розпочалася друга фаза збройної агресії російської федерації проти України, коли контрольовані, керовані і фінансовані спецслужбами російської федерації озброєні бандитські формування проголосили створення «Донецької народної республіки» (07 квітня 2014 року).

Протягом травня 2014 року самозвані лідери «ДНР», серед яких було багато громадян російської федерації, у неконституційний спосіб провели фіктивні референдуми про відокремлення цих нелегітимних утворень від України. Під приводом і з метою їхньої підтримки на територію України були заслані розвідувально-диверсійні групи, які очолювали кадрові офіцери Головного розвідувального управління Генерального штабу Збройних Сил російської федерації, парамілітарні формування російського козацтва та укомплектований чеченцями - громадянами російської федерації батальйон «Восток», а також задіяні такі озброєні групи найманців як «Русский сектор» та «Оплот». За їхньої участі відбулися захоплення адміністративних будівель у багатьох населених пунктах Луганської області.

Наслідком збройної агресії російської федерації проти України стала нелегітимна воєнна окупація і подальша незаконна воєнна окупація значної частини державної території України у Донецькій області.

В подальшому, в порушення вищевказаних умов міжнародних договорів та всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі (Гельсинський заключний акт) від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН, Декларації про недопущення інтервенції та втручання у внутрішні справи держав Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав, резолюції від 16.12.1970 № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки та від 21.12.1965 №2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та обмеження їх суверенітету та від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), російською федерацією 24.02.2022 здійснено повномасштабне військове вторгнення на територію України, у зв'язку із чим розпочато ведення агресивної війни проти України та захоплення її території.

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб. Законом України №

2102-IX від 24.02.2022 «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»» затверджено зазначений Указ.

Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб. Законом України № 2119-IX від 15.03.2022 «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено зазначений Указ.

Указом Президента України від 18 квітня 2022 року № 259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 квітня 2022 року строком на 30 діб. Законом України № 2212-IX від 21.04.2022 «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено зазначений Указ.

Указом Президента України від 17.05.2022 № 341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 травня 2022 року строком на 90 діб. Законом України № 2263-IX від 22.05.2022 «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено зазначений Указ.

У зв'язку із веденням агресивної війни з боку російської федерації проти України, у кінці березня 2022 року (точна дата в ході досудового розслідування не встановлена) захоплено м. Маріуполь, Донецької області, у зв'язку із чим указом так званого голови ДНР 31.03.2022 створено адміністрацію міста Маріуполя та 06.04.2022 призначено її голову.

При цьому, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 710-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Донецької області» визначено адміністративні центри та затверджено території територіальних громад Донецької області згідно з додатком до цього розпорядження. Відповідно до додатку до Розпорядження «Адміністративні центри та території територіальних громад Донецької області» Маріупольська міська територіальна громада включає в себе наступні територіальні громади (населені пункти): Бердянська (Мангушський район), Старо-Кримська, Покровська (Мангушський район) із адміністративним центром в м. Маріуполь.

Зокрема, Маріупольська міська територіальна громада Донецької області входить до Переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 25.04.2022 року (далі - Перелік), що затверджений наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій від 25.04.2022 № 75 (далі - Наказ), а також відповідно до наказів Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій від 28.04.2022 № 80, 01.05.2022 № 82, 06.05.2022 № 85, 11.05.2022 № 89, 14.05.2022 № 92, 20.05.2022 № 98, 25.05.2022 № 100, 31.05.2022 № 104, 02.06.2022 № 105, 10.06.2022 № 113, 14.06.2022 № 119, 21.06.2022 № 125,

22.06.2022 № 132, 24.06.2022 № 134, 29.06.2022 № 138, 01.07.2022 № 143, 08.07.2022 № 147, 14.07.2022 № 152, 19.07.2022 № 159, якими вносились зміни до Наказу та Переліку.

Так, Ертман Володимир Миколайович, будучи громадянином України та поліцейським взводу охорони об'єктів та публічної безпеки Маріупольського МВ УПО в Донецькій області НП України, усвідомлюючи здійснення відкритої російської агресії, яка розпочалась приблизно о 04 годині ранку 24.02.2022 повномасштабним російським військовим вторгненням на територію України, підтримуючи рішення та дії держави-агресора, не виконав наказу керівництва Маріупольського МВПО від 24.03.2022 № 1 «Про організацію службової і господарської діяльності підрозділів Маріупольського МВПО», розпорядження від 04.05.2022 № 137/43/48/01-2022 «Про необхідність прибути до будь-якого органу поліції на підконтрольній Україні території, ужити всіх можливих способів щодо оповіщення керівного складу Маріупольського МВПО про своє місце перебування та приступити до виконання службових обов'язків» та, відповідно, не прибув до місця збору особового складу – місто Дніпро, вул. Короленко, б. 4 (на базі Управління поліції охорони в Дніпропетровській області) або безпосередньо до місця дислокації Маріупольського МВПО – адміністративної будівлі Покровського районного відділення Маріупольського МВ УПО в Донецькій області № 11 по вул. Мандрика в м. Покровськ, Донецької області, залишився на тимчасово окупованих територіях та до виконання службових обов'язків не приступив.

При цьому, приблизно на початку червня 2022 року, але не пізніше 17.06.2022 (точна дата в ході досудового розслідування не встановлена), перебуваючи на території міста Маріуполя, Донецької області, маючи умисел на зайняття посади у незаконному правоохоронному органі – так званому «Мариупольском городском отделе государственной службы вневедомственной охраны УГСВО МВД ДНР», створеному на тимчасово окупованій території України, та реалізуючи його вступив в злочинну змову з окупаційними військами російської федерації та представниками так званої «ДНР», та отримавши від них пропозицію про зайняття посади у вищевказаному незаконному правоохоронному органі влади, в порушення вимог Конституції України та Законів України, умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, добровільно погодився на вказану пропозицію.

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу та надавши добровільну згоду на виконання функцій працівника правоохоронного органу у незаконно створеному на тимчасово окупованій території України правоохоронному органі – у так званому «Мариупольском городском отделе государственной службы вневедомственной охраны УГСВО МВД ДНР», розуміючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, зі своїх особистих мотивів та бажання працювати у незаконному правоохоронному органі, погоджуючись на пропозицію представників держави-агресора – російської федерації та представників незаконних збройних формувань так званої «ДНР» у невстановлений час, але не

пізніше 17.06.2022, перебуваючи на території міста Маріуполя, Донецької області, Ертман Володимир Миколайович, діючи умисно, після свого призначення на відповідну посаду приступив до виконання покладених на нього представниками окупаційних військ російської федерації та так званої «ДНР» обов'язків, а також у зв'язку з цим почав надавати коментарі в інформаційних відеороликах, які в подальшому поширено через інформаційні канали так званого «МВД ДНР», під час яких висвітлював інформацію щодо діяльності незаконно створеного правоохоронного органу так званої ДНР, чим зайняв посаду та добровільно приймає участь у діяльності незаконного правоохоронного органу - так званого «Мариупольского городского отдела государственной службы вневедомственной охраны УГСВО МВД ДНР».

Таким чином, Ертман Володимир Миколайович обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, а саме - добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території.

Старший слідчий
Третього слідчого відділу
Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Києві
майор Державного бюро розслідувань

Гарас ЯЩУК

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор у кримінальному провадженні –
прокурор другого відділу процесуального
керівництва управління процесуального
керівництва у кримінальних
провадженнях слідчих територіального
управління Державного бюро розслідувань
Київської міської прокуратури

Віктор КОСС

Про підозру мені повідомлено та письмове повідомлення про підозру від _____.2022 отримав о «___» год. «___» хвилин _____.2022 року

Підозрюваний: _____ / _____

На підставі статті 276 Кримінального процесуального кодексу України підозрюваному Ертману Володимир Миколайовичу невідкладно повідомлені та детально роз'яснені його права, як підозрюваного, передбачені статтею 42 Кримінального процесуального кодексу України, а саме:

Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 цього

Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього КПК України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені КПК України.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) **прибути за** викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості **прибути за** викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

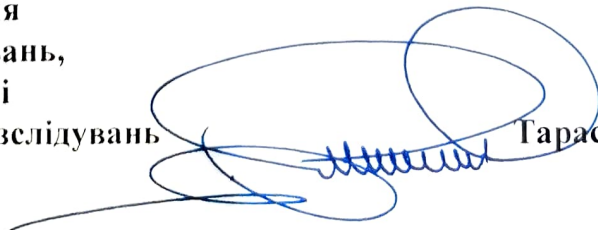
Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____ « ____ » годин
« ____ » хвилин « ____ » _____ 2022 року.

у присутності _____

**Старший слідчий
Третього слідчого відділу
Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Києві
майор Державного бюро розслідувань**

 Тарас ЯЩУК

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного
Ертман Володимир Миколайович, 03.10.2000 року народження

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)
- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;
- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;
- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;
- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їх віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;
- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;
- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;
- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;
- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право **примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення**. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Пам'ятку отримав:

«___» _____ 20__ року _____

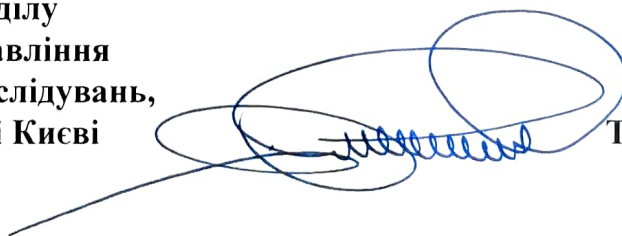
Пам'ятку вручив:

Старший слідчий

Третього слідчого відділу

Територіального управління

**Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Києві**

Тарас ЯЩУК